

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta právnická

Katedra veřejné správy

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Veřejnoprávní smlouvy

Předkládá: Barbora Kiková

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Barbora KIKOVÁ**
Osobní číslo: **R12B0144P**
Studijní program: **B6804 Právní specializace**
Studijní obor: **Veřejná správa**
Název tématu: **Veřejnoprávní smlouvy**
Zadávací katedra: **Katedra veřejné správy**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

1. Úvod
2. Pojem veřejná správa, veřejná správa a právo
3. Pojem veřejnoprávní smlouvy
4. Historický vývoj veřejnoprávních smluv
5. Právní úprava veřejnoprávních smluv
6. Druhy veřejnoprávních smluv
7. Uzavírání veřejnoprávních smluv
8. Změna obsahu veřejnoprávních smluv
9. Výpověď veřejnoprávních smluv
10. Zrušení veřejnoprávních smluv
11. Přezkumné řízení veřejnoprávních smluv
12. Souhlas třetích osob
13. Spory z veřejnoprávních smluv
14. Porovnání veřejnoprávních smluv se zahraniční právní úpravou
15. Působnost veřejnoprávních smluv v zákoně o obcích
16. Působnost veřejnoprávních smluv ve stavebním zákoně
17. Závěr

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 40 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

viz zvláštní seznam

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Tomáš Louda, CSc.
Katedra veřejné správy

Datum zadání bakalářské práce: 31. března 2014
Termín odevzdání bakalářské práce: 31. března 2015

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
děkan

JUDr. Tomáš Louda, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 4. září 2014

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Veřejnoprávní smlouvy“ zpracovala samostatně a že jsem vyznačila prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpala způsobem pro vědeckou práci obvyklým.“

V Plzni dne 1. března 2015

.....

Barbora Kiková

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala JUDr. Tomáš Louda, CSc. za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěl k vypracování této bakalářské práce.

Obsah

1. Úvod	1-2
2. Pojem veřejná správa, veřejná správa a právo	3-4
3. Pojem veřejnoprávní smlouvy	5-6
4. Historický vývoj veřejnoprávních smluv	7-9
5. Právní úprava veřejnoprávních smluv	10
6. Druhy veřejnoprávních smluv	11-15
Koordinační smlouvy	11-13
Subordinační smlouvy	13-14
Smlouvy uzavřené „mezi účastníky“	14
Zvláštní typy veřejnoprávních smluv	14-15
7. Uzavírání veřejnoprávních smluv	16-17
8. Změna obsahu veřejnoprávních smluv	18
9. Výpověď veřejnoprávních smluv	19
10. Zrušení veřejnoprávních smluv	20-21
11. Přezkumné řízení veřejnoprávních smluv	22-23
12. Souhlas třetích osob	24
13. Spory z veřejnoprávních smluv	25-26
14. Porovnání veřejnoprávních smluv se zahraniční úpravou	27-30
Rakouská úprava veřejnoprávních smluv	27-28
Německá úprava veřejnoprávních smluv	28-30
15. Působnost veřejnoprávních smluv v zákoně o obcích	31-33
16. Působnost veřejnoprávních smluv ve stavebním zákoně	34-35
17. Závěr	36-37
18. Summary	38-39
19. Použité prameny	40-42
Seznam literatury	40-41
Právní předpisy	41
Časopisecká literatury	42
Internetové zdroje	42
20. Přílohy	43-48
Příloha I. Veř. sml. k zajištění činnosti stavebního úřadu	43-45
Příloha II. Veřejnoprávní smlouva ve věcech územního plánování	46-48

1. Úvod

Jako každý student působící na akademické půdě Právnické fakulty v Plzni, mi byl zadán úkol. Tímto úkolem je bakalářská práce, jako projev ať už oficiální, což můžeme považovat za formální zakončení tříletého působení na naší Alma mater, nebo projev odborný, kde bychom měli sesbírat své znalosti a vložit je do sepsání odborné práce. V našem případě, po ukončených třech letech na vysoké škole, sepsáním bakalářské práce. Jako téma své bakalářské práce jsem si vybrala veřejnoprávní smlouvy.

Institut veřejnoprávních smluv jsem si vybrala nejen z důvodu, že jsem již na toto téma sepsovala seminární práci, i když to byla práce velice okrajová, ale už v té době mi tento institut přišel velice zajímavý. A i z důvodu, že je velice překvapující, že ať už je to pojem velice obsáhlý a má své místo ve správním řádu i budoucnost, tak že se teprve “nedávno“ objevil ve správním řádu, jako první obecná úprava, avšak historie těchto smluv sahá až do roku 1864 za doby Rakouského císařství.

Má práce je rozdělena do značného množství kapitol, ale i tak si myslím, že by každá kapitola šla rozebrat mnohem více a pojednávat v každé z nich více do hloubky, to by však byla práce diplomová a ne bakalářská. Na úvod své bakalářské práce začínám s určováním pojmů, a to pojmu co je to veřejná správa a jaký má vztah s právem a následně vysvětlení pojmu veřejnoprávní smlouvy. Následně se v kapitole čtvrté věnuji historickému vývoji veřejnoprávních smluv, kde, jak jsem shora zmínila, se veřejnoprávní smlouvy objevovaly dávno v historii. Dále jsem zařadila veřejnoprávní smlouvy do právní úpravy našeho právního řádu a se kterými právními předpisy mají veřejnoprávní smlouvy subsidiární povahu. Samozřejmě je důležité zmínit, zda se veřejnoprávní smlouvy nějakým způsobem dělí z hlediska správního řádu, což je uvedeno v kapitole šesté a v následujících kapitolách uzavírání veřejnoprávních smluv, změna obsahu, výpověď, přezkumné řízení veřejnoprávních smluv, souhlas třetích osob a další. Co mi přišlo zajímavé k sepsání, je kapitola čtrnáctá, kde píše o porovnání veřejnoprávních smluv se zahraniční úpravou. Konkrétně jsem si vybrala dvě země s námi sousedící, jedná se o Spolkovou republiku Německo a Republiku

Rakousko. V posledních dvou kapitolách jsem si vybrala dva zákony, kde se veřejnoprávní smlouvy nejčastěji vyskytují. Jedná se o zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) a zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). U stavebního zákona je zajímavá situace, kdy veřejnoprávní smlouvy nahrazují stavební povolení a územní rozhodnutí. Tento výčet možností, kde se mohou veřejnoprávní vykytovat, není konečný, jen v praxi nejvyskytovanější případy použití veřejnoprávních smluv.

Ve své práci jsem se snažila vycházet z co největšího možného množství literárních pramenů. Obávala jsem se, že se tomu institutu moc autorů věnovat nebude, ale opak byl pravdou. Mohu říci, že je mnohem přínosnější psát bakalářskou práci již v roce 2015, vzhledem k nárůstu počtu publikací díky účinnosti “nového“ správního řádu.

2. Pojem veřejná správa, veřejná správa a právo

Veřejná správa je všeobecně považována za ústřední pojem správního práva, tak správní vědy. Obory, které zkoumají veřejnou správu, jsou zejména státověda, politologie a další vědní obory.

Obecně je správa vymezována jako soubor činností, majících záměrný charakter, které jsou uskutečňovány v relativně trvale organizovaných celcích a jež jsou zaměřeny k dosažení určitého cíle. Cílem je udržení nebo obnovení určitého žádoucího stavu, současně jde i o zajištění těch procesů, jimiž se správa uskutečňuje. Tyto činnosti jsou vykonávány v organizovaném rámci a zaměřeny na regulaci jeho fungování, tj. na výběr prostředků k dosažení cílů, které jsou stanoveny řídicími orgány.

Od správy je důležité rozlišit pojem řízení, k jehož základním znakům patří, že směřuje ke změně výchozího stavu, k dosažení nové situace. Dalším rozdílem je že, správa se vztahuje ke společnému zájmu, zatímco řízení se nemusí týkat procesů společenských, ale i technických. Správa může i regulovat.

Je vhodné uvést rozdíl mezi veřejnou správou a soukromou správou. Veřejná správa je vykonávána ve veřejném zájmu, jsou jí zajišťovány, uskutečňovány a vykonávány veřejné záležitosti, a to těmi, kteří tuto činnost uskutečňují jako právem stanovenou povinnost, a to pouze v mezích stanovených zákonem.

Naproti tomu je soukromá správa vykonávána v zájmu soukromém, se týká soukromých záležitostí a nemá charakter veřejnoprávních povinností. Rozhodování soukromé správy se tedy řídí principem, co není zakázáno, je dovoleno, což platí pro jednání fyzických a právnických osob.

Abychom jsme se dostali k pojmu veřejná správa. Veřejnou správu lze tedy chápat jako správu věcí veřejných záležitostí ve veřejném zájmu, jakožto projev respektive součást moci výkonné. Jde o činnost organizovanou, která musí být svěřena určitému subjektu, který zaručuje, že bude vykonávána. Tímto subjektem

je stát a jiné subjekty, které k tomu byly státem zákonem zmocněny, jedná se např. o veřejnoprávní korporace, veřejné fondy nebo veřejné podniky.

Poslední část této kapitoly je věnována vztahu mezi veřejnou správou a právem. Vztah veřejné správy a práva má dvojí povahu, na straně jedné je vázanost správy právem, na straně druhé se jedná o možnost veřejné správy vydávat právní akty, jimiž lze regulovat v souladu se zákony chování fyzických a právnických osob i v případě, kdy tyto osoby nejsou v žádném specifickém vztahu k subjektu správy, ať už vztahu organizačním nebo pracovněprávním. Všechny tyto akty musí být však v souladu se zákonem ani nemohou být vydávány ve věcech zákonem neregulovaných (*preater legem*) – tj. princip podzákonosti veřejné správy.

Právní akty vydávané veřejnou správou můžeme rozdělit do dvou kategorií, první kategorie jsou normativní právní akty, což jsou akty regulující záležitosti obecné povahy neurčitého počtu vůči obecným způsobem určitému okruhu subjektů, jedná se o vydávání obecně závazných vyhlášek nebo interních normativních aktů. Druhou kategorií jsou individuální právní akty, které se vztahují k rozhodování o konkrétních právech a povinnostech fyzických a právnických osob v jednotlivých případech – při jejich vydávání dochází k aplikaci právních předpisů na určitý konkrétní případ.

Veřejnou správu z hlediska organizačního můžeme rozdělit na státní správu (tj. orgány státu) a na samosprávu (tj. veřejnoprávní korporace).

3. Pojem veřejnoprávní smlouvy

Veřejnoprávní smlouvy lze chápat jako dvoustranný či vícestranný právní akt. Tento právní úkon může zakládat určitá práva a povinnosti smluvním stranám, které se na uzavření veřejnoprávní smlouvy dohodnou. Nejenže tyto práva zakládá, je možné práva měnit nebo dokonce rušit, což podrobněji popíši v následujících kapitolách této bakalářské práce. Co je důležité zmínit je, že veřejnoprávní smlouvy zakládají již shora zmíněná práva a povinnosti v oblasti veřejné správy a dále alespoň jednou smluvní stranou je vždy subjekt veřejné správy. Díky veřejnoprávním smlouvám může dojít k přenosu pravomocí, kompetencí a působností subjektů veřejné správy nebo k úpravě způsobu jejich výkonu.¹

O veřejnoprávních smlouvách můžeme mluvit jako spíše o jevu výjimečném. Je to však pojem, který ve správním právu má nejen své místo, ale i budoucnost. V textech a teorii se můžeme dočíst o označení veřejnoprávních smluv, jako o “správních dohodách”.²

Velmi důležitým rozdílem mezi veřejnoprávními a soukromoprávními smlouvami je hlavně v materiálním obsahu. Může se tedy zdát, že základním znakem, který rozlišuje veřejnoprávní smlouvy od soukromoprávních je v subjektu, který smlouvy uzavírá, ale opak je pravdou. Rozdíl je tedy především v obsahu smluv (materiálním pojetí). Dalším rozdílem mezi smlouvami veřejnoprávními a soukromoprávními je v jejich „důsledcích“ tedy rozdíl v řešení sporů ze smlouvy. Dle správního řádu se řeší spory, které plynou z veřejnoprávních smluv.

Veřejnoprávní smlouvy nesmí být uzavřeny v neprospěch veřejného zájmu, nesmí odporovat právním předpisům, mezinárodním smlouvám a samozřejmě odporovat ústavnosti České republiky. Důležité je objasnění

---

¹ JUDr. GROSPÍČ J., JUDr. VOŠTRÁ L., PhDr. ČERMÁKOVÁ J., *Reforma veřejné správy v teorii a praxi*, Plzeň: Aleš Čeněk, 2004, 405 s. s. 283, ISBN 80-86473-71-6

² HENDRYCH D. a kol., *Správní právo, Obecná část*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 875 s., s. 254, ISBN 978-80-7400049-2

veřejného zájmu, veřejný zájem jako pojem není v českém právním řádu definován, avšak obecně se má za to, že veřejnoprávní smlouva nesmí být uzavřena v neprospěch obecných zájmů, zejména veřejných financí. Dochází však k uzavírání „ve prospěch“ jednoho ze subjektů veřejnoprávních smluv. Z pravidla tímto subjektem bývá orgán veřejné správy. Po takto uzavřené smlouvě vystupuje orgán veřejné správy v mocenském postavení, kde vystupuje jako subjekt kontrolní a následně při porušení povinností vyplývajících ze smlouvy je oprávněný k vynucení plnění po druhém smluvní straně.³ To že zde tedy existuje nějaký vrchnostenský akt, vyvolává otázku nejen rovnosti stran, ale zda je vůbec smlouva tzv. „výhodná“ pro smluvní strany. Odpověď zní ano, jelikož se zpravidla smluvní strany zavážou na různých finančních zvýhodnění, úlevách či materiální pomoci, jako motivace za dodržení podmínek a plnění veřejných úkolů.⁴

Pomocí veřejnoprávních smluv lze přesunout působnost a pravomoci subjektů veřejné správy nebo upravit jejich výkon.

---

³ PRŮCHA P., *Správní právo: obecná část*, 7 doplněné a aktualizované vydání, Brno: Masarykova univerzita a nakl. Doplněk, 2007, s. 418 s. 310, ISBN: 978-80-210-4276-6 (Masarykova univerzita), ISBN: 978.80.7239-207-0 (Doplněk)

⁴ SEDLÁČEK V., *Obecné správní právo*, 2. vydání, Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2009, 464 s. s. 165, ISBN: 987-80-7357-382-9

4. Historický vývoj veřejnoprávních smluv

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve zkratce označován jako SpŘ, nahradil první zákonnou úpravu z roku 1967, který se nazýval zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád). Mimo jiné tento zákon č. 71/1967 Sb. platí stále ve Slovenské republice. Předchozí úpravy správního řízení měly vždy formu vládních nařízení, nikoli zákonů.

V SpŘ se objevuje několik nových institutů. Jedním z nich je například ochrana před nečinností správního orgánu nebo nicotnost právních aktů, což znamená, že právní akt trpí tak závažnými vadami, že se ani správním aktem nestane, tedy neexistuje. Další novinkou jsou veřejnoprávní smlouvy, které jsou obsaženy v části páté SpŘ. Můžeme předpokládat, že vzorem k úpravě veřejnoprávních smluv byla německá úprava správního řádu.⁵ Neměli bychom, ale předpokládat, že veřejnoprávní smlouvy vznikly s novým správním řádem. Veřejnoprávní smlouvy už u nás existovali za doby Rakouska – Uherska a následně i za první republiky. Jako příklad za dob Rakouského císařství lze zmínit české obecní zřízení z roku 1864, kde bylo rozlišeno několik druhů veřejnoprávních smluv, mezi nimiž byly například veřejnoprávní smlouvy o společném výkonu působnosti.⁶

V průběhu 20. století byla zaznamenána spousta odpůrců, kteří byly proti institutu veřejnoprávních smluv. Jedním z nevýznamnějších odpůrců své doby byl rakouský teoretik Otto Mayer, který prohlašoval, že stát nestojí s občanem na stejné úrovni a tudíž spolu nemohou uzavírat jakékoliv právní akty. Dalším odpůrcem veřejnoprávních smluv byl například Švýcar Walther Burckhardt, který polemizoval i nad smlouvami soukromoprávními. Mezi české odpůrce můžeme

---

⁵ JUDr. GROSPÍČ J., JUDr. VOSTRÁ L., PhDr. ČERMÁKOVÁ J., *Reforma veřejné správy v teorii a praxi*, Plzeň: Aleš Čeněk, 2004, 405 s. s. 245, ISBN 80-86473-71-6

⁶ VEDRAL, J., *Veřejnoprávní smlouvy o výkonu státní správy podle zákona o obcích. In Reforma veřejné správy v teorii a praxi: sborník z mezinárodní konference, Třešť, 22-24. října 2003*. Editor Lenka Vostrá, Jirí Grospič. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. str. 284.

zařadit Jiřího Pražáka, podle kterého jsou veřejnoprávní smlouvy pojmem sporným.⁷

Institut veřejnoprávních smluv popsal již významný ústavní právník Jiří Hoetzel ve své knize *Nauka o správních aktech* (1907). Jiří Hoetzel řadil veřejnoprávní smlouvy mezi správní akty a ve své knize shora zmíněné popsal uzavírání aktů na jednostranné a vícestranné, z nichž vícestrannými právními akty byly právě veřejnoprávní smlouvy.⁸

Ve druhé polovině 20. století se institut veřejnoprávních smluv dostal do útlumu. Pojmu veřejnoprávní smlouva se v té době neužívalo a namísto něj bylo užíváno spíše pojmu správní dohoda.⁹

Nejčastěji se v druhé polovině 20. století uzavíraly správní dohody mezi státní nebo jinou socialistickou organizací a mezi národním výborem (státní správa). Je nutno dodat, že možnost uzavření dohody tohoto druhu, musela být stanovena výslovně v zákoně. V současnosti se tyto dohody shora zmíněné mohou podobat nynějším subordinačním veřejnoprávní smlouvám. Dalším typem dohod, které existovaly v druhé polovině 20. století, byly dohody, které se spíše podobaly nynějším veřejnoprávním smlouvám koordinačním. Byly to zejména smlouvy mezi národním výborem a jiným národním výborem či státní, družstevní nebo jinou společenskou organizací o společném použití prostředků, dle zákona č. 69/1967 Sb., o národních výborech. Musela však být splněna podmínka, že nebylo možno dosáhnout jednostranného aktu.¹⁰

V devadesátých letech 20. století se v zákonech vyskytovalo pouze zmocnění k uzavření smlouvy, respektive dohody správně-právního charakteru. Odrazem snahy o podrobnější úpravu veřejnoprávních smluv byla až novela zákona o obcích 128/2000 Sb., která byla provedena zákonem č. 313/2002 Sb. Novela se však týkala pouze úpravy tzv. koordinačních veřejnoprávních smluv a to pouze

---

⁷ HOETZEL, Jiří. *Slovník veřejného práva československého: Svazek I.* Brno: Polygrafia, 1929. str. 43.

⁸ HOETZEL, J., *Nauka o správních aktech*, Praha: Bursík & Kohout, 1907. s. 62 a násl.

⁹ RYS, Rudolf. Veřejnoprávní smlouvy v teorii a praxi. *Veřejná správa*. 2006, č. 33. [cit. 2012-03-05] Dostupný z WWW: <

<http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/casopisy/s/2006/33/pril1.html> >.

¹⁰ BARTÁK, Petr, *Veřejnoprávní smlouvy: diplomová práce*, Plzeň: Fakulta právnická ZČU, 2012, katedra správního práva, vedoucí práce JUDr. Et PhDr. Jan Malast

mezi obcemi. Novela se netýkala uzavírání veřejnoprávních smluv mezi veřejnoprávními subjekty na straně jedné a soukromoprávními subjekty na straně druhé. O této změně se začalo uvažovat až v souvislosti s přípravou nového správního řádu. Bylo rozhodnuto, že tento obecný správně-právní předpis kodexového typu, by měl obsahovat i obecnou úpravu veřejnoprávních smluv. Náš zákonodárny sbor mohl vytvořit zcela samostatný zákon, ale přiklonil se k variantě včlenit úpravu veřejnoprávních smluv do správního řádu. Česká republika (nebo spíše náš zákonodárny sbor) se v tomto směru inspiroval Německem, tady je totiž obecná úprava veřejnoprávních smluv zakotvena ve správním řádu (öffentlich-rechtlicher Vertrag § 54 – 62).

V současnosti jsou tedy veřejnoprávní smlouvy upraveny v zákoně číslo 500/2004 Sb., správním řádu České republiky, který byl vzhledem k mezerám v právní úpravě, v důsledku společenských změn a stručnosti správního řádu z roku 1967 dlouhou dobu očekávaným a připravovaným právním předpisem. Komplexní úprava veřejnoprávních smluv je obsažena v části páté správního řádu.

5. Právní úprava veřejnoprávních smluv

Právní úpravu veřejnoprávních smluv spadá do třech stěžejních právních předpisů, kterými jsou: zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, zákon č. 89/2012 Sb., nový občanský zákoník a dále právní normy, které opravňují subjekty veřejné správy uzavírat veřejnoprávní smlouvy, kterými jsou například zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení), zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon).

U zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen "SpŘ") se konkrétněji jedná o část V. veřejnoprávní smlouvy § 159 - § 170. Část V. SpŘ se dělí na 8 ustanovení, kterými jsou: veřejnoprávní smlouvy, druhy veřejnoprávních smluv, uzavírání veřejnoprávních smluv, přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy, změna obsahu veřejnoprávních smluv, výpověď a zrušení veřejnoprávních smluv, souhlas třetích osob, závazky z veřejnoprávních smluv a v poslední řadě obecná ustanovení. Správní řád v části V. § 170 stanovuje, že se použijí ustanovení části první a přiměřeně ustanovení části druhé SpŘ nestanoví-li SpŘ jinak. Dále poukazuje na princip subsidiarity (podpůrnosti) s novým občanským zákoníkem, kde SpŘ výslovně říká, že se přiměřeně použije ustanovení občanského zákoníku, ale některé ustanovení se nepoužijí, kterými jsou ustanovení o neplatnosti a odporovatelnosti právních úkonů, ustanovení o odstoupení od smlouvy, ustanovení o změně v osobě dlužníka nebo věřitele, nejde-li o právní nástupnictví, a ustanovení o započtení.

Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“) upravuje také veřejnoprávní smlouvy. Konkrétněji se jedná o ustanovení § 78a (veřejnoprávní smlouva o umístění stavby, o změně využití území a o změně vlivu užívání stavby na území, která nahradí územní rozhodnutí) a § 116 (veřejnoprávní smlouva o provedení stavby, která nahradí stavební povolení).

6. Druhy veřejnoprávních smluv

Veřejnoprávní smlouvy můžeme rozdělit na dvě skupiny z hlediska subjektů, které smlouvy uzavírají. První skupinou jsou smlouvy *koordinační*, kde se jedná o subjekty veřejné správy, na straně druhé jsou to smlouvy *subordinační*, kde subjektem je orgán veřejné správy a fyzická nebo právnická osoba, vůči které směřuje výkon veřejné správy.¹¹

6.1. Koordinační smlouvy

Koordinační smlouvy jsou smlouvy, kde obě smluvní strany jsou orgány veřejné správy. Těmito orgány může být stát, veřejnoprávní korporace, právnické osoby zřízené zákonem a jiné právnické nebo fyzické osoby, které vykonávají na základě zákona činnost v oblasti veřejné správy.¹² Subjektem veřejnoprávních smluv jsou i samosprávné orgány, které uzavírají smlouvy týkající se výkonu přenesené působnosti obcí. V tomto případě se jedná o přenesení určitých pravomocí, kompetencí z orgánů jedné obce na orgány obce jiné. Tyto orgány se tak stanou účastníky veřejnoprávní smlouvy. Samozřejmě zde nemohou být přenášeny kompetence, které jsou zákonem výslovně svěřeny jen jedné obci. K uzavření takovéto smlouvy je třeba souhlasu krajského úřadu. Smlouva musí mít formální náležitosti, takže musí být písemná, dále je třeba stanovit rozsah pravomocí, které jsou v přenesené působnosti delegovány, jakož i doba trvání smlouvy. Náležitě uzavřená smlouva se vyvěšuje na úředních deskách a Věštnicích obcí, které jsou veřejně zpřístupněny občanům dané obce. Následující spory řeší krajský úřad popřípadě následně Ministerstvo vnitra. To stejné platí i

---

¹¹ HENDRYCH D. a kol., *Správní právo, Obecná část*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 875 s., s. 256, ISBN 978-80-7400049-2

¹² HORZINKOVÁ E., NOVOTNÝ V., *Správní právo procesní*, 3. aktualizované a doplněné vydání, Praha: Leges, 2010, 360 s. s. 327, ISBN: 978-80-87212-34-9

v případě, pokud smlouva je a/nebo bude v rozporu s právními předpisy. Stane-li se, že smlouva je v rozporu s právními předpisy podrobuje se správnímu řízení.¹³

Správní orgány územní samosprávy mohou zřídit veřejnoprávní smlouvy o zveřejňování obsahu úřední desky způsobem umožňujícím dálkový přístup. Nastane – li, že orgán územního samosprávného celku, zpravidla se jedná o obecní úřady malých obcí, není schopen zajistit zveřejnění obsahu na úřední desce nějakým dálkovým způsobem, především je na mysli internet, uzavře se veřejnoprávní smlouva. Smluvními stranami zde jsou ta obec, která není schopna dostát svým povinnostem a na straně druhé obec s rozšířenou působností.¹⁴

Dalším příkladem koordinační smlouvy mezi orgány územně samosprávných celků je *veřejnoprávní smlouva o výkonu působnosti stavebního úřadu*. „*Obec, jejíž obecní úřad je obecným stavebním úřadem, může uzavřít veřejnoprávní smlouvu s jinou obcí o tom, že pro ni bude vykonávat působnost stavebního úřadu. Smlouvu lze uzavřít se souhlasem krajského úřadu. Obec, kde není stavební úřad, by zřejmě měla ležet v témže správním obvodu pověřeného obecního úřadu. V případě neuzavření smlouvy totiž pro tuto obec vykonává působnost obecního stavebního úřadu pověřený obecní úřad.*“¹⁵

Obdobně se použije veřejnoprávních smluv při plnění úkolů obecní policie. Tedy když jedna obec, ve které není zřízena obecní policie, může uzavřít koordinační smlouvu s obcí, ve které však obecní policie působí. Na základě veřejnoprávní smlouvy bude obecní policie vykonávat svou činnost na území obou obcí.¹⁶ Totéž platí při stavu nebezpečí, stavu ohrožení a/nebo stavu nouze může starosta uzavřít opět veřejnoprávní smlouvu se starostou jiné obce o poskytnutí strážníků obecní policie. Starosta obce vydává oprávnění, na základě

---

¹³ HENDRYCH D. a kol., *Správní právo, Obecná část*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 875 s., s. 257, ISBN 978-80-7400049-2

¹⁴ HENDRYCH D. a kol., *Správní právo, Obecná část*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 875 s., s. 257, ISBN 978-80-7400049-2

¹⁵ HENDRYCH D. a kol., *Správní právo, Obecná část*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 875 s., s. 258, ISBN 978-80-7400049-2

¹⁶ HENDRYCH D. a kol., *Správní právo, Obecná část*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 875 s., s. 258, ISBN 978-80-7400049-2

kterého řídí strážníky po celou dobu, až do skončení stavu nebezpečí, stavu ohrožení a nouzového stavu.¹⁷

Dohoda o sloučení obcí, dohoda o připojení obcí k jiné obci, dohoda o změně hranic obcí jsou dalšími veřejnoprávními smlouvami, které mohou být uzavírány mezi orgány územně samosprávných celků. Jak vidíme z příkladů shora uvedených a z příkladů, které ani neuvedu ve své práci, je jich opravdu mnoho. V příloze této bakalářské práce můžete pro představu najít veřejnoprávní smlouvu typu koordinačního hl. města Plzeň (Příloha I., Příloha II.).

Abych ale jen nepopisovala smlouvy mezi orgány územně samosprávných celků, tak se zmíním i o veřejnoprávních smlouvách uzavřených jen mezi právnickými osobami. Může se jednat v postavení kraje a obce, kde jak obec, tak i kraj zřídili právnickou osobu. Příkladem takové smlouvy je *smlouva o přenesení regionálních funkcí na vybrané základní knihovny*.¹⁸

6.2. Subordinační smlouvy

Oproti smlouvám koordinačním, kdy smluvními stranami byl orgán veřejné správy. U smluv subordinačních jsou smluvními stranami, na straně jedné orgán veřejné správy, tedy většinou orgán státu, na straně druhé osoba soukromá, fyzická nebo právnická osoba, vůči níž směřuje výkon veřejné správy.

Díky subordinační smlouvě je umožněno adresátům vystupovat v postavení „rovném“, v postavení právní rovnosti a rovném postavení zúčastněných stran. Nejedná se tedy o vrchnostenský akt např. v podobě správního rozhodnutí, ale o akt, kde subjekty veřejné správy uzavřou nevrchnostenskou dohodu, tedy veřejnoprávní smlouvu.¹⁹ Příkladem subordinačních smluv jsou například: *veřejnoprávní smlouva nahrazující stavební*

---

¹⁷ HENDRYCH D. a kol., *Správní právo, Obecná část*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 875 s., s. 258, ISBN 978-80-7400049-2

¹⁸ 2 HENDRYCH D. a kol., *Správní právo, Obecná část*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 875 s., s. 262, ISBN 978-80-7400049-2

¹⁹ KADEČKA, S. *Základy správního práva pro ekonomy*, Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003, s. 119-120

povolení, veřejnoprávní smlouva nahrazující územní rozhodnutí, veřejnoprávní smlouva k zajištění výkonu státní správy ve věcech sportovních létajících zařízení.

6.3. Smlouvy uzavřené „mezi účastníky“

Jedná se o uzavření veřejnoprávní smlouvy mezi účastníky správního řízení, kteří byli nebo jsou jeho součástí. Uzavírají ji tedy subjekty soukromého práva, fyzické a/nebo právnické osoby. Cílem subordinační smlouvy je nahrazení složitého správního řízení neformálnějším dohodou stran se souhlasem správního orgánu. Před vydáním tohoto souhlasu správní orgán posoudí obsah smlouvy z hlediska souladu s právními předpisy a veřejným zájmem.

Příkladem veřejnoprávní smlouvy mezi účastníky může být postup podle § 11 odst. 3 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož, pokud nestanoví vodoprávní úřad jinak, může oprávněný umožnit výkon svého povolení k nakládání s vodami i jinému.²⁰

6.4. Zvláštní typy veřejnoprávních smluv

Jak jsem výše popsala druhy veřejnoprávních smluv, které jsou výslovně uvedeny ve správní řádu § 160 – 162, mimo jiné existují i jiné zvláštní typy veřejnoprávních smluv, které však není možné podřadit pod smlouvy koordinační, subordinační a/nebo pod smlouvy „mezi účastníky“. Na tyto zvláštní typy se také vztahují obecná ustanovení správního řádu § 159 a § 163 až 170 společná pro všechny smlouvy, které je možné považovat za veřejnoprávní.

„Například podle závěru poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu č. 6 je v případě smluvní ochrany podle § 39 zákona o ochraně přírody a krajiny, kterou se zřizuje ochrana památného stromu, subordinační smlouvou podle § 161 správního řádu. Ostatní smlouvy podle § 39 zákona o ochraně

---

²⁰ JEMELKA, Luboš, Oficiální stránky Ci consult research [online], *veřejnoprávní smlouvy*, [cit. 2015-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy>>.

přírody a krajiny ale představují zvláštní smluvní typ. Jedná se sice o veřejnoprávní smlouvy ve smyslu § 159 SŘ, není však možné je podřadit pod smlouvy subordinační ani jiné. Neuzavření těchto smluv nemůže být nahrazeno vydáním správního rozhodnutí, ale pouze vydáním právního předpisu.“²¹

---

²¹ JEMELKA, Luboš, Oficiální stránky Ci cosult research [online], *veřejnoprávní smlouvy*, [cit. 2015-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy>>.

7. Uzavírání veřejnoprávních smluv

Veřejnoprávní smlouvy jsou velice podobné smlouvám soukromoprávním, které známe z občanského práva. Výjimkou zde však je, že veřejnoprávní smlouvy jsou více kogentní, to znamená, že se smluvní strany nemohou odchýlit od pravidla.²² Pokud by se však smluvní strany od tohoto pravidla odchýlily, veřejnoprávní smlouva nevznikne.

Návrh veřejnoprávní smlouvy je učiněn v písemné formě a musí obsahovat projev vůle smluvních stran. Dále musí být návrh obsahově určitý. Návrh smlouvy působí od doby, kdy dojde druhé smluvní straně a může být navrhovatelem smlouvy změněn nebo zrušen pouze za podmínky, že tento nový projev vůle dojde osobě, které je určen, dříve nebo alespoň současně s návrhem smlouvy.²³

Velmi důležitým prvkem při sjednávání veřejnoprávních smluv je obligatorní písemná forma, kde projevy všech smluvních stran musí být na stejné listině. Pokud by byla smlouva na více listech, musí být svázána v jeden neoddělitelný celek, pak můžeme tuto smlouvu považovat za jednu listinu. Při podpisu smlouvy se použije vlastnoručního podpisu, jiný podpis je vyloučen. Podpisy smluvních stran nemusí být úředně ověřeny. Může však nastat situace, kdy listinu podepíše zmocněnec na základě úředně ověřené plné moci. Jestliže, jsou všechny smluvní strany přítomny současně, je veřejnoprávní smlouva uzavřena okamžikem, kdy poslední smluvní strana připojí svůj podpis. Nebo tehdy vrátí-li se smlouva opět ke svému navrhovateli, v tomto případě nejsou přítomny všechny smluvní strany současně, veřejnoprávní smlouvu podepíše každý zvlášť a zašle se zpět navrhovateli. Pokud zákon stanoví, že je třeba souhlasu správního orgánu, je veřejnoprávní smlouva uzavřena až dnem, kdy souhlas nabude právní moci.²⁴ Správní orgán má povinnost dle § 164 odst. 3 SpŘ zveřejnit veřejnoprávní

---

²² HORZINKOVÁ E., NOVOTNÝ V., *Správní právo procesní*, 3. aktualizované a doplněné vydání, Praha: Leges, 2010, 360 s. s. 330, ISBN: 978-80-87212-34-9

²³ HORZINKOVÁ E., NOVOTNÝ V., *Správní právo procesní*, 3. aktualizované a doplněné vydání, Praha: Leges, 2010, 360 s. s. 331, ISBN: 978-80-87212-34-9

²⁴ HORZINKOVÁ E., NOVOTNÝ V., *Správní právo procesní*, 3. aktualizované a doplněné vydání, Praha: Leges, 2010, 360 s. s. 331, ISBN: 978-80-87212-34-9

smlouvu, ke které připojil svůj souhlas, na své úřední desce v rozsahu alespoň 15 dnů.

Pokud je jedna ze smluvních stran příslušníkem národnostní menšiny, vyhotoví se veřejnoprávní smlouva v jazyce příslušníka dané menšiny. To samé platí i při jednání, které se musí v jazyce příslušníka odehrávat. Tlumočnicka vybírá správní orgán, jestliže nemá správní orgán tlumočnicka se znalostí daného jazyka, vybírá se příslušník národnostní menšiny svého tlumočnicka. Náklady spojené s překladem nese správní orgán, musí však skutečně jít o příslušníka národnostní menšiny, který trvale žije na území České republiky.²⁵

Návrh veřejnoprávní smlouvy může zaniknout třemi způsoby, která jsou ve správním řádu § 163 odst. 3 taxativně vyjmenovány. Prvním způsobem může zaniknout návrh veřejnoprávní smlouvy když, uplyne lhůta, která byla pro přijetí návrhu stanovena. Nazývá se jako akceptační lhůta, ve které návrh nebyl přijat. Druhý způsob zániku návrhu je, když akceptační lhůta nebyla stanovena a návrh zanikne po uplynutí přiměřené doby s přihlédnutím k povaze navrhované veřejnoprávní smlouvy. A poslední způsob zániku nastane tehdy, když odmítnutí návrhu smluvních stran dojde navrhovateli smlouvy.

---

²⁵ § 16 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád

8. Změna obsahu veřejnoprávní smlouvy

Smluvním stranám veřejnoprávních smluv je zákonem daná možnost smlouvy změnit nebo doplnit.

U změny obsahu veřejnoprávní smlouvy platí obdobný princip jako při uzavírání smluv. Opět zde platí, že změna obsahu může být pouze v písemné formě, konkrétněji se jedná o písemnou dohodu smluvních stran. Není zde možné, aby se změnou obsahu jedna ze smluvních stran nesouhlasila. Jestliže byl potřeba při uzavírání smlouvy souhlas správního orgánu či jiných osob, musí být tento souhlas vyžadován i při změně obsahu veřejnoprávní smlouvy. Pokud dal správní orgán souhlas ke změně obsahu smlouvy, znovu tuto změnu vyvěsí na své úřední desce. Dohoda pak nebude platnosti dnem, kdy rozhodnutí správního orgánu nabude právní moci.

9. Výpověď veřejnoprávních smluv

Vypovědět veřejnoprávní smlouvu lze pouze tehdy, pokud to bylo předem dohodnuto a jestliže byla také dohodnuta výpovědní lhůta, což je stanoveno v § 166 odst. 2 SpŘ. Pokud smlouva ustanovení o výpovědi a výpovědní lhůtě neobsahuje, lze ji dodatečně doplnit dohodou smluvních stran, kde by změnila obsah veřejnoprávní smlouvy podle ustanovení § 166 odst. 1 SpŘ. Bez možnosti výpovědi a výpovědní lhůty lze účastenství smluvní strany zrušit pouze zrušením celé smlouvy.²⁶ Stejně jako u uzavírání a změny obsahu veřejnoprávních smluv lze smlouvu vypovědět pouze písemně. Na rozdíl od uzavření nebo změny obsahu smluv, není při výpovědi potřeba souhlasu správního orgánu nebo souhlasu třetích osob. Výpověď veřejnoprávní smlouvy je jednostranný právní akt, na základě které zaniká účastenství dané smluvní strany. Není tady potřeba souhlasu dalších smluvních stran. Pokud má veřejnoprávní smlouva pouze dvě smluvní strany a jedna ze stran smluvní účastenství vypoví, zaniká celá veřejnoprávní smlouva, není možné, aby veřejnoprávní smlouva fungovala dále. Opačná situace nastane tehdy, jestliže veřejnoprávní smlouva má více smluvních stran a jedna ze stran odstoupí, veřejnoprávní smlouva působí nadále a zbylé smluvní strany zůstanou nedotčeny.

V případě, že nastanou pochybnosti při nesplnění podmínek podané výpovědi, nastane sporné řízení podle ustanovení § 141 správního řádu. Dospěje-li správní orgán k rozhodnutí, že nebyly splněny podmínky k podání výpovědi, veřejnoprávní smlouva trvá dál, jelikož k výpovědi nedošlo.

---

²⁶ JEMELKA, L.; PONDĚLÍČKOVÁ, K.; BOHADLO, D. *Správní řád: Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 666 s. s. 569. ISBN 978-80-7400-157-4

10. Zrušení veřejnoprávních smluv

Zrušení veřejnoprávních smluv je jiný institut než výpověď veřejnoprávních smluv. U výpovědi docházelo k jednostrannému právnímu aktu a mohla nastat i situace, kdy veřejnoprávní smlouva přetrvávala a účastenství opustila jen jedna ze smluvních stran.

Naopak u zrušení veřejnoprávních smluv dochází nejprve k dohodě na zrušení všech smluvních stran podle ustanovení § 167 odst. 1 a 2 SpŘ. Návrh na zrušení je možné podat u smluv, které jsou uzavřeny na dobu určitou i na dobu neurčitou.

Stejně jako u uzavírání, tak i při zrušení veřejnoprávních smluv zákon stanoví taxativní výčet možností, kdy mohou být veřejnoprávní smlouvy zrušeny. Návrh na zrušení může být podán za podmínky, že to bylo ve veřejnoprávní smlouvě dohodnuto. V případě, že se podstatně změni poměry, které byly rozhodující pro stanovení obsahu veřejnoprávní smlouvy, a plnění této smlouvy nelze na smluvní straně z tohoto důvodu spravedlivě požadovat. Jestliže se veřejnoprávní smlouva dostala do rozporu s právními předpisy. Z důvodu ochrany veřejného zájmu, nebo jestliže vyšly najevo skutečnosti, které existovaly v době uzavírání veřejnoprávní smlouvy a nebyly smluvní straně bez jejího zavinění známy, pokud tato strana prokáže, že by s jejich znalostí veřejnoprávní smlouvu neuzavřela.²⁷

Jestliže smluvní strana z výše uvedených důvodů podá návrh na zrušení veřejnoprávní smlouvy a ostatní strany vysloví souhlas s návrhem na zrušení, smlouva zaniká dnem, kdy poslední smluvní strana připojí svůj podpis a návrh na zrušení je zaslán zpět navrhovateli. Na rozdíl od výpovědi je třeba souhlasu správního orgánu v případě, pokud souhlasu správního orgánu bylo třeba i při uzavírání veřejnoprávní smlouvy. Pokud smluvní strana nesouhlasí se zrušením veřejnoprávní smlouvy, může se navrhovatel obrátit se žádostí o zrušení na správní orgán příslušný k řešení sporů podle ustanovení § 169 odst. 1 SpŘ. Ten veřejnoprávní smlouvu zruší, jsou-li pro to splněny zákonné důvody. Proti takto

---

²⁷ HORZINKOVÁ E., NOVOTNÝ V., *Správní právo procesní*, 3. aktualizované a doplněné vydání, Praha: Leges, 2010, 360 s. s. 332, ISBN: 978-80-87212-34-9

vydanému správnímu rozhodnutí lze podat i mimořádný opravný prostředek nebo správní žalobu. ²⁸

---

²⁸ HORZINKOVÁ E., NOVOTNÝ V., *Správní právo procesní*, 3. aktualizované a doplněné vydání, Praha: Leges, 2010, 360 s. s. 332, ISBN: 978-80-87212-34-9

11. Přezkumné řízení veřejnoprávních smluv a řešení sporů

U veřejnoprávních smluv nejčastěji správní řád věnuje pozornost tomu, zda jsou smlouvy v souladu s právními předpisy a nejsou s nimi v rozporu. Přezkoumání souladu zákonitosti veřejnoprávních smluv s právními předpisy zahajuje správní orgán z úřední povinnosti. Každá ze smluvních stran, která však není správní orgán, může dát podnět k přezkumnému řízení a to nejpozději do 30 dnů, ode dne, kdy se o důvodu uvedeného řízení dozvěděla.²⁹

Pokud je veřejnoprávní smlouva v rozporu s právními předpisy, správní orgán ji zruší. Jestliže jsou v rozporu jen některá její ustanovení, tak správní orgán zruší jen tato ustanovení, nezruší smlouvu celou. Samozřejmostí je, že se veřejnoprávní smlouva v rámci přezkumného řízení nemůže nijak měnit, ani její části, což vyplývá již ze smluvní povahy veřejnoprávních smluv.³⁰

Ve správní řádu se také pojednává o tom, co nastane se třetí stranou, která veřejnoprávní smlouvu uzavřela. Správní řád tedy stanovuje, že pokud bude veřejnoprávní smlouva uzavřena podle § 160 SpŘ a § 161 SpŘ a/nebo zrušena jednotlivá její ustanovení se nijak nedotýká úkonu vůči již zmíněným třetím osobám.

Orgán, kterému přísluší přezkum veřejnoprávních smluv uzavřených podle § 160 SpŘ a § 161 SpŘ a který je oprávněný řešit tyto spory, je buď Ministerstvo vnitra, nebo krajský úřad. Veřejnoprávní smlouvy uzavřené podle § 162 SpŘ mají za přezkumný institut ty správní orgány, které jsou nadřazeny smluvním stranám nebo správní orgány, které udělily souhlas k uzavření veřejnoprávní smlouvy mezi účastníky.

Je důležité zmínit, kdo má legální postavení v roli účastníka takového přezkumného řízení u veřejnoprávních smluv. *Ex lege* jsou účastníci řízení

---

²⁹ HORZINKOVÁ E., NOVOTNÝ V., *Správní právo procesní*, 3. aktualizované a doplněné vydání, Praha: Leges, 2010, 360 s. s. 333, ISBN: 978-80-87212-34-9

³⁰ PRŮCHA P., *Správní právo: obecná část*, 7 doplněné a aktualizované vydání, Brno: Masarykova univerzita a nakl. Doplněk, 2007, s. 418 s. 313, ISBN: 978-80-210-4276-6 (Masarykova univerzita), ISBN: 978.80.7239-207-0 (Doplněk)

smluvní strany, ale u specifických veřejnoprávních smluv dle § 162 SpŘ také správní orgán.³¹

U přezkoumání souladu veřejnoprávních smluv s právními předpisy platí obdobná ustanovení o přezkumném řízení správního řádu, výjimka zde je, že správní orgán není vázán lhůtami podle § 96 odst. 1 SpŘ.³²

---

³¹ KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. [cit. 2015-17-03], dostupný z WWW: <http://www.ustavprava.cz/upload/oldfiles/files/casopis/2009/2_2009/CLANEK_Vybrane_aspekty_verejnopravnych_smluv.pdf>

³² KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. [cit. 2015-17-03], dostupný z WWW: <http://www.ustavprava.cz/upload/oldfiles/files/casopis/2009/2_2009/CLANEK_Vybrane_aspekty_verejnopravnych_smluv.pdf>

12. Souhlas třetích osob

Souhlas třetích osob je třeba u takových veřejnoprávních smluv, které se přímo dotýkají práv nebo povinností těchto osob. Třetími osobami jsou osoby, které by byly účastníky podle § 27 odst. 2 SrŘ (tj. osoby přímo dotčené ve svých právech nebo povinnostech) a §27 odst. 3 SpŘ (tj. účastníci ze zákona) – kdyby o věci probíhalo správní řízení. Z okruhu souhlasu třetích osob jsou vyloučeny smlouvy koordinační.

Souhlas musí být písemný, měl by být definován jasně a nesmí být již měněn. Písemná veřejnoprávní smlouva vyžadující souhlas třetích osob je účinná dnem vysloveného souhlasu. Jestliže dotčená osoba s uzavřením veřejnoprávní smlouvy nesouhlasí, postupuje se v klasickém správním řízení, jehož výsledkem je vydání vrchnostenského správního aktu. Rozdíl je v podkladech, podklady správního rozhodnutí mohou být informace získané při přípravě veřejnoprávní smlouvy a nemusí se provádět již provedené důkazy. Pomocí institutu souhlasu třetích osob by se mělo zabránit zneužívání veřejnoprávních smluv ve smyslu obcházení zájmů dotčených osob. Pokud se tento souhlas získat nepodaří, tak veřejnoprávní smlouva nenabude svých právních účinků.

13. Spory z veřejnoprávních smluv

Díky sporům, které nastávají z veřejnoprávních smluv, tak můžeme rozlišit smlouvy soukromoprávní a veřejnoprávní. Rozdílem je tady orgán, který rozhoduje o smlouvě. U sporů soukromoprávních rozhoduje soud v občanském řízení, naopak u sporů veřejnoprávních rozhoduje příslušný orgán ve správním řízení. Orgány, které jsou věcně příslušné k řešení sporů vznikajících z veřejnoprávních smluv, označujeme Ministerstvo vnitra, krajský úřad, správní orgán.

Ministerstvo vnitra rozhoduje ve sporech veřejnoprávních smluv koordinačních, a pokud je alespoň jedna ze smluvních stran kraj anebo obce s rozšířenou působností, nepřevezme-li věc Ministerstvo vnitra nebo správní orgán, který je společně nadřízený smluvním stranám.³³

Krajský úřad rozhoduje také ve smlouvách koordinačních a též jsou-li stranami obce, ale které nejsou obce s rozšířenou působností nýbrž s působností samostatnou.

Správní orgán rozhoduje ve sporech veřejnoprávních smluv, jestliže je nadřazeným smluvním stranám, jde-li o subordinační veřejnoprávní smlouvu, tak je věcně příslušný správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který je stranou veřejnoprávní smlouvy. Pokud se jedná o veřejnoprávní smlouvu, kde byl sjednán převod práv a povinností je příslušným správním orgánem k rozhodnutí ten orgán, který dal souhlas k uzavření takovéto smlouvy.

Při řešení takto shora uvedených sporů se použije části třetí správního řádu. Výsledkem je správní rozhodnutí příslušného správního orgánu, proti kterému nelze použít odvolání. Rozhodnutí nabude právní moci dnem, kdy bylo rozhodnutí oznámeno účastníkům řízení. V případě rozhodnutí, které je výsledkem přezkoumání souladu veřejnoprávních smluv na návrh smluvní strany,

---

³³ PRŮCHA P., *Správní právo: obecná část*, 7 doplněné a aktualizované vydání, Brno: Masarykova univerzita a nakl. Doplněk, 2007, s. 418 s. 314, ISBN: 978-80-210-4276-6 (Masarykova univerzita), ISBN: 978.80.7239-207-0 (Doplněk)

lze přicházet v úvahu napadnutí takového rozhodnutí jen žalobou v rámci správního soudnictví.³⁴

Avšak na straně druhé může být i výsledkem správního řízení i uzavření smíru mezi účastníky řízení ve sporu z veřejnoprávní smlouvy, který schvaluje správní orgán.

---

³⁴ PRŮCHA P., *Správní právo: obecná část*, 7 doplněné a aktualizované vydání, Brno: Masarykova univerzita a nakl. Doplněk, 2007, s. 418 s. 315, ISBN: 978-80-210-4276-6 (Masarykova univerzita), ISBN: 978.80.7239-207-0 (Doplněk)

14. Porovnání veřejnoprávních smluv se zahraniční právní úpravou veřejnoprávních smluv

V této kapitole se pokusím srovnat veřejnoprávní smlouvy dle českého právního řádu s právní úpravou jiných států. Konkrétněji se budu zabývat úpravou veřejnoprávních smluv v Německu a Rakousku. Vždycky na úvod, jen pro představu, popíši politický systém dané země.

14.1. Rakouská úprava veřejnoprávních smluv

Rakousko nebo podle oficiálního názvu Rakouská republika je vnitrozemským spolkovým státem. Skládá se z 9 spolkových zemí, které jsou rozděleny na 84 okresů a 15 statutárních měst. Je založena na základě federativního principu. Právní základy rakouské politiky tvoří spolková Ústava. V čele republiky stojí prezident, který je přímo volený. Volební období prezidenta republiky trvá 6 let. V Rakousku funguje dvoukomorový parlamentní systém, který se skládá z Národní rady a Spolkové rady. Zákonodárná a výkonná moc je rozdělena mezi spolek (Bund) a 9 spolkových zemí. Zákonodárným orgánem spolkové země je zemský sněm, který je jednokomorový. Každá spolková země má svou zemskou vládu, v jejímž čele stojí zemský hejtmán (Landeshauptmann).³⁵

Veřejnoprávní smlouvy nejsou v Rakousku institutem novým, ale naopak. Co se právní úpravy týče, tak veřejnoprávní smlouvy nejsou přímo obsaženy ve správním řádu, jak je tomu v našem správním řádu přímo v části V. SpŘ. V rakouském správním řádu jsou uvedena jen obecná ustanovení správního řízení nikoliv samotná část o veřejnoprávních smlouvách.³⁶

---

³⁵ Stránky Evropa 2045 [online], [cit. 2015-03-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.evropa2045.cz/hra/napoveda.php?kategorie=3&tema=33> >.

³⁶ JERÁBKOVÁ, Daniela, *Veřejnoprávní smlouvy*: bakalářská práce, Praha: Bankovní institut VŠ, 2010, vedoucí práce JUDr. Aleš Rozehnal Ph.D., s. 51, s. 45

Avšak můžeme v rakouském systému nalézt uzavírání smluv jak koordinačních, tak subordinačních. U koordinačních smluv se jedná o uzavření smluv mezi spolkovými zeměmi a státem. Může se jednat například o sloučení obcí za účelem přenesení pravomocí ve vlastní působnosti. Subordinační veřejnoprávní smlouvy jsou často využívány v oblasti práva finančního, například mezi finančním úřadem a plátcem daně při výměru daně a způsobu úhrady.³⁷

Harald Eberhard rozděloval veřejnoprávní smlouvy na:

- *Verpflichtungsverträge* (zavazovací smlouva)
Oba smluvní partneři se zavážou poskytnout určité plnění a tím pádem naopak má každá smluvní strana nárok i na příslušné plnění obdržet.
- *Verfügungsverträge* (nařizovací smlouvy)
Smlouva obsahuje povinnosti, které mají být ještě splněny. Vede tedy k bezprostřední změně práva, přičemž ta změna nastane primárně splněním smluvních povinností. Př.: smluvní odstoupení práva, dohoda o zřeknutí se práva.³⁸

14.2. Německá úprava veřejnoprávních smluv

Německo nebo dle oficiálního názvu Spolková republika Německo (zkratka SRN) je středoevropským státem. Spolková republika Německo je federativním parlamentně-demokratická zastupitelská republika, která je rozdělaná do 16 spolkových zemí (Bundesland) s vlastními zemskými sněmy a vládami.

---

³⁷ JEŘÁBKOVÁ, Daniela, *Veřejnoprávní smlouvy*: bakalářská práce, Praha: Bankovní institut VŠ, 2010, vedoucí práce JUDr. Aleš Rozehnal Ph.D., s. 51, s. 45

³⁸ KADEČKA, Stanislav, KLIKOVÁ, Alena, a další, *Nový správní řád a místní samospráva II.*, Sborník z 3: letního mezinárodního workshopu, Brno: MÚ Brno, 2007, s. 193, ISBN: 978-80-210-4489-0

Německá právní úprava veřejnoprávních smluv je pro Českou republiku důležitá zejména v tom smyslu, že jsme se německou úpravou inspirovali, i když úprava smluv v podání naší republiky a Německa není zcela identická. V Německu se pro veřejnoprávní smlouvy používá termín öffentlich-rechtliche Verträge a jsou upraveny v německém spolkovém správním řádu (Verwaltungsverfahrensgesetz) v dílu IV., § 54 – 61.³⁹

V Německu se veřejnoprávní smlouvy uzavírají hlavně v oblastech stavebního práva, v právu sociálního zabezpečení, hospodářské správní právo apod. Jak jsem již uvedla, veřejnoprávní smlouvy jsou téměř identické se smlouvami dle naší právní úpravy. Veřejnoprávní smlouvy musí být písemné, písemně musí být učiněn i souhlas třetích osob, které by měly být veřejnoprávní smlouvou vázány. Velmi obdobně jako v českém právu je sjednána možnost výpovědi veřejnoprávních smluv, souhlas třetích osob nebo soulad s veřejným zájmem. Stejně tak se veřejnoprávní smlouvy rozlišují na koordinační a subordinační, ale můžeme zde narazit na odlišnost u smluv subordinačních. Zvláštním typem subordinační smlouvy, se kterou se v našem právním řádu nesetkáme, je takzvaná výměnná smlouva (Austauschvertrág). Při takto uzavřené smlouvě dochází k výměně povinností, jak již sám název smlouvy napovídá. Dochází k výměně povinností uložené soukromoprávnímu subjektu na základě právních předpisů, za přesně vymezené náhradní protiplnění.⁴⁰ Další subordinační smlouvou je smlouva o narovnání (Vergleichsvertrág). Tato smlouva urovnává otázky mezi úřadem a soukromou osobou. Většinou v praxi jsou tyto smlouvy uzavírány před správním soudem, kde se úřad zaváže vydat rozhodnutí určitého rozsahu a občan se zaváže, že nepodá žádný opravný prostředek.⁴¹

---

³⁹ JEŘÁBKOVÁ, Daniela, *Veřejnoprávní smlouvy*: bakalářská práce, Praha: Bankovní institut VŠ, 2010, vedoucí práce JUDr. Aleš Rozehnal Ph.D., s. 51, s. 44

⁴⁰ JEŘÁBKOVÁ, Daniela, *Veřejnoprávní smlouvy*: bakalářská práce, Praha: Bankovní institut VŠ, 2010, vedoucí práce JUDr. Aleš Rozehnal Ph.D., s. 51, s. 44

⁴¹ KADEČKA, Stanislav, KLIKOVÁ, Alena, a další, *Nový správní řád a místní samospráva II.*, Sborník z 3: letního mezinárodního workshopu, Brno: MÚ Brno, 2007, s. 188, ISBN: 978-80-210-4489-0

Německé správní právo rozeznává následující typy veřejnoprávních smluv:

- Správněprávní smlouvy, které jsou uzavírány (převážně) úřady: smlouva o narovnání, smlouva o výměně
- Smlouvy mezinárodního práva veřejného, které upravují mezinárodní vztahy
- Smlouvy církevního práva, které se týkají vztahu státu a církve (smlouvy s katolickou církví jsou známy pod názvem „konkordát“ /z lat. concordatum . dohoda/)
- Ústavněprávní smlouvy, které se vztahují na základní uspořádání státu jako sestavování vlády na základě koaliční dohody.⁴²

Asi nejdůležitějším bodem, který je třeba v této podkapitole zmínit je, že právní úprava veřejnoprávních smluv v Německu byla pro naši úpravu velikou inspirací. Možná i to je důvod, proč je německá úprava veřejnoprávních smluv tolik podobná úpravě naší, avšak ne zcela identická. Německá právní úprava na rozdíl od úpravy české zvolila legislativní řešení, kdy veřejnoprávní smlouvu lze uzavřít kdykoliv, pokud to není právním předpisem výslovně vyloučeno.

---

⁴² KADEČKA, Stanislav, KLIKOVÁ, Alena, a další, *Nový správní řád a místní samospráva II.*, Sborník z 3: letního mezinárodního workshopu, Brno: MÚ Brno, 2007, s. 187, ISBN: 978-80-210-4489-0

15. Působnost veřejnoprávních smluv v zákoně o obcích

Institut veřejnoprávních smluv nalezneme i v zákoně č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení), (dále jen „zákon o obcích“), konkrétně v § 63 a § 66c. Není třeba říci, že veřejnoprávní smlouvy jsou nejčastěji uzavírány a jsou i důležitým institutem do budoucna. Jak jsem popsala rozdělení veřejnoprávních smluv v kapitole páté, tak všechny veřejnoprávní smlouvy, které se objevují v zákoně o obcích, jsou smlouvami koordinačními. Můžeme si povšimnout, že ne všechny veřejnoprávní smlouvy se i stejně nazývají, někde můžeme najít pojem dohoda nebo smlouva bez jakéhokoliv dalšího označení.⁴³

Obce mohou fungovat jak v samostatné působnosti, tak v působnosti přenesené. Rozdíl je v tom, že při výkonu v samostatné působnosti mohou obce postupovat jakýmkoli způsobem, který není v rozporu se zákonem. Naopak u přenesené působnosti postupuje obec jen zákonem přímo vymezených institucích, jako jsou veřejnoprávní smlouvy.⁴⁴

Veřejnoprávní smlouvy jsou upraveny v části V. SpŘ, jak jsem již mnohokrát ve své práci uvedla. Obsahuje nejen obecnou charakteristiku veřejnoprávních smluv, ale i členění, podmínky pro uzavírání, změnu obsahu a jiná ustanovení, která jsem podrobněji shora výše uvedených kapitolách popsala. Avšak zákon o obcích v § 66c uvádí takzvanou subsidiaritu nebo-li podpůrnost se správní řádem.

Veřejnoprávní smlouvy mezi obcemi se uzavíraly již v roce 1864 podle českého obecního zřízení. Konkrétně v § 93 českého obecního zřízení tak bylo stanoveno, že *„každá obec téhož okresu má toho vůli spojit se, jak co se týče působnosti samostatné tak i působnosti přenesené aneb některých částí jejich s obcí jinou, aby měly společnou správu svých záležitostí. Úmluva, kterou obce takové učiní o to, jak se mají záležitosti jejich společně spravovati, předložena*

---

⁴³ MATES, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy podle Obecního zřízení. *PrFo. - Právní fórum*, 2006, č. 7., str. 260, Dostupný z: ASPI [informační systém], ASPI ID: LIT27313CZ. Wolters Kluwer ČR, a.s

⁴⁴ VEDRAL, Josef, VÁŇA, Luboš a další., *Zákon o obcích (obecní zřízení)*, Komentář, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2008, 876 s., s. 373, ISBN: 978-80-7179-597-1

bud' místodržitelství, aby ji schválilo, smluvivši se o to se zastupitelstvem okresním."⁴⁵

Dále se veřejnoprávní smlouvy objevovaly i v obecním zřízení z roku 1990, které navazovalo na obecní zřízení z roku 1984. Také v obecním zřízení z roku 1990 se předpokládala možnost uzavření dohody – veřejnoprávní smlouvy v přenesené působnosti s jinou obcí. Jako příklad mohu uvést § 23 odst. 1 OZř 1990, kde v tomto ustanovení bylo stanoveno, že „*není-li obec schopna sama zabezpečit řádný výkon přenesené působnosti, ani neuzavře dohodu o zabezpečení výkonu přenesené působnosti s jinou obcí téhož okresu, určí okresní úřad, že tuto působnost bude vykonávat pověřený obecní úřad*“.⁴⁶

Podle § 63 zákona o obcích je tedy předmětem veřejnoprávních smluv přenesená působnost, avšak uzavírání veřejnoprávních smluv patří do působnosti samostatné. Orgány, které uzavírají veřejnoprávní smlouvy, nejsou zákonem výslovně stanoveny, ale vzhledem k tomu, že uzavírání veřejnoprávních smluv není vyhraněné zastupitelstvu, tak se jedná o radu obce anebo starostu. Pokud by rozhodoval starosta obce, tak jen ve výjimečných případech, kdy by nebyla zřízena rada nebo starostovi rada obce tuto kompetenci uzavírání veřejnoprávních smluv svěří.⁴⁷

Po takto uzavřené veřejnoprávní smlouvě musí dojít ke zveřejnění. Zveřejnění veřejnoprávní smlouvy se vyvěšuje na úřední desce obecního úřadu po dobu nejméně 15 dnů a současně s tím se uzavřená veřejnoprávní smlouva zveřejní i ve Věstníku právních předpisů kraje. Pokud by došlo ke změně obsahu veřejnoprávní smlouvy nebo k jejímu zrušení platí při zveřejňování stejný princip.⁴⁸ I když to zákon výslovně nevyžaduje, má se za vhodné, že vyvěšení veřejnoprávních smluv provedou nejen smluvní strany, ale i obce, které jsou ve správním obvodu daných smluvních stran. Po vyvěšení na úřední desce by měla být veřejnoprávní smlouva

---

⁴⁵ VEDRAL, Josef, VÁŇA, Luboš a další, *Zákon o obcích (obecní zřízení)*, Komentář, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2008, 876 s., s. 374, ISBN: 978-80-7179-597-1

⁴⁶ VEDRAL, Josef, VÁŇA, Luboš a další, *Zákon o obcích (obecní zřízení)*, Komentář, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2008, 876 s., s. 375, ISBN: 978-80-7179-597-1

⁴⁷ MATES, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy podle Obecního zřízení. *PrFo. - Právní fórum*, 2006, č. 7., str. 261, Dostupný z: ASPI [informační systém], ASPI ID: LIT27313CZ.

Wolters Kluwer ČR, a.s.

⁴⁸ VEDRAL, Josef, VÁŇA, Luboš a další, *Zákon o obcích (obecní zřízení)*, Komentář, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2008, 876 s., s. 379, ISBN: 978-80-7179-597-1

přístupna každému občanovi na obecním úřadě, i občanům v obcích, která není smluvní stranou, ale občané jsou dotčeni přesunem kompetencí plynoucích z veřejnoprávní smlouvy.⁴⁹

Zákon o obcích v ustanovení § 63 odst. 2 stanovuje obligatorní náležitosti veřejnoprávní smlouvy:

- a) označení účastníků smlouvy;
- b) doba trvání smlouvy;
- c) určení rozsahu přenesené působnosti, kterou budou orgány obce vykonávat pro orgány jiné obce či obcí;
- d) způsob úhrady nákladů spojených s výkonem přenesené působnosti.

---

⁴⁹ VEDRAL, Josef, VÁŇA, Luboš a další., *Zákon o obcích (obecní zřízení)*, Komentář, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2008, 876 s., s. 380, ISBN: 978-80-7179-597-1

16. Působnost veřejnoprávních smluv ve stavebním zákoně

Další zákon, kde můžeme objevit veřejnoprávní smlouvy je v zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen „stavební zákon“).

Veřejnoprávní smlouva by měla nahrazovat stavební povolení a územní rozhodnutí. S uzavřením veřejnoprávních smluv musí však výslovně souhlasit dotčené orgány a osoby, kteří mohou být účastníky stavebního řízení. Dotčenými orgány mám na mysli např. požárníky, památkáře, hygiena, ochránce životního prostředí a jiné a na straně druhé za dotčené osoby můžeme považovat třeba sousedy.

Dotčené orgány posuzují veřejnoprávní smlouvu a její obsah z hlediska souladu s právními předpisy a veřejným zájmem v dané oblasti, jejíž ochranou se zabývá. Náležitosti obsahu veřejnoprávní smlouvy stanoví prováděcí předpis, kterým je vyhláška Ministerstva pro místní rozvoj č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení, veřejnoprávní smlouvy a územního opatření.

Uzavírání veřejnoprávních smluv probíhá následovně: nejdříve se předloží návrh veřejnoprávní smlouvy k posouzení stavebnímu úřadu. Stavební úřad má lhůtu na vyjádření 30 dnů, dále vyvěsí informaci o podaném návrhu na úřední desku po dobu alespoň osmi dnů. Stavební úřad rozhoduje o přijetí nebo zamítnutí návrhu veřejnoprávní smlouvy, při odmítnutí návrhu musí sdělit důvody zamítnutí. Pokud je návrh přijat, veřejnoprávní smlouva nabývá účinnosti dnem podpisu všech smluvních stran, které zajišťuje žadatel. Tyto podpisy společně s veřejnoprávní smlouvou a její grafickou přílohou předloží žadatel stavebnímu úřadu a ten vyznačí účinnost veřejnoprávní smlouvy. Po vyznačení účinnosti je veřejnoprávní smlouva opět vyvěšena na úřední desce po dobu alespoň 15 dnů. Dále je veřejnoprávní smlouva zaslána stavebním úřadem příslušnému obecnímu úřadu.

Účinky veřejnoprávní smlouvy zanikají do dvou let ode dne její účinnosti, tedy podepsáním poslední smluvní stranou a ověřením stavebního úřadu. Doba účinnosti veřejnoprávní smlouvy může být stanovena i delší, ale maximální doba

je 5 let. Návrh na prodloužení veřejnoprávní smlouvy se podává v písemné formě s podpisy všech účastníků smluvních stran a musí být předložen před zánikem veřejnoprávní smlouvy, tedy před uplynutí lhůty dané pro účinnost. Rovněž je možné veřejnoprávní smlouvu změnit, část obsahu, jednotlivá ustanovení smlouvy, avšak pokud nejsou doloženy všechny podpisy (souhlas) dotčených smluvních stran, zůstává v platnosti původní veřejnoprávní smlouva.

17. Závěr

Tématem mé bakalářské práce je pojem veřejnoprávní smlouvy a tak jsem se snažila tento institut probrat trochu více do hloubky. Jak jsem již v Úvodu své práce zmínila, bylo by možné se každé kapitole věnovat ještě mnohem hlouběji, než-li jsem se věnovala ve své práci. Ale to by už nebyla bakalářská práce nýbrž diplomová. Účelem této bakalářské práce bylo vytvořit ucelený náhled na veřejnoprávní smlouvy v českém právním řádu.

Institutem veřejnoprávních smluv se zabývali již teoretici za dob Rakouska – Uherska, což může napovědět, že tento institut byl a bude velmi důležitý nejen pro náš právní řád. Avšak si dovoluji říci, že institut veřejnoprávních smluv z hlediska četnosti a výskytu je pojmem poměrně moderním.

Veřejnoprávní smlouvu můžeme definovat jako jednostranný či vícestranný právní akt. Stala se součástí moderní formy veřejné správy, kde veřejnoprávní smlouvy napomáhají k samotnému rozvoji veřejné správy. Důležitým aspektem je i zapojování čím dál většího počtu soukromých subjektů do výkonu veřejné správy. Do budoucna můžeme očekávat rozvoj veřejnoprávních smluv a dle mého názoru hlavně v oblastech subordinačních veřejnoprávních smluv.

V bakalářské práci jsem uvedla členění dle zákon č. 500/2004 Sb., správního řádu na smlouvy koordinační a subordinační, veřejnoprávní smlouvy „mezi účastníky“ někdy se můžeme setkat i se zvláštními typy veřejnoprávních smluv. Veřejnoprávní smlouvy spadají do právní úpravy konkrétně do části páté správního řádu, kde se jedná o § 159 až 170. Hlavním rozdílem, který jsem v bakalářské práci uvedla je rozdíl mezi soukromoprávními smlouvami, které známě především z občanského práva. Konkrétně mám na mysli smluvní volnost, kde u veřejnoprávních smluv není tak široká jako u smluv soukromoprávních. Jedná se o požadovaný souhlas nadřízeného správního orgánu, který je třeba u veřejnoprávních smluv.

V současné době se veřejnoprávní smlouvy nejčastěji uplatňují v podobě smluv koordinačních, a to zejména na úrovni obcí. Ve stavebním zákoně se

objevují veřejnoprávní smlouvy subordinační, například jde o umístění stavby. Vzhledem k tomu, že cílem veřejnoprávních smluv je především zefektivnění a zjednodušení veřejné správy, tak podle mého názoru se budou ještě veřejnoprávní smlouvy vyvíjet a tento institut nezanikne.

18. Summary

The topic of my thesis is the notion of public contracts and so I tried this Institute it discuss a bit more in depth. Ad I mentioned in the introduction to his work mentioned, it would be possible to each chapter devote much deeper than if i paid attention to his work. But it would have been but a master's thesis. The purpose of this thesis was create a comprehensive view on public contracts in the Czech legal order.

Institute of public contracts already engaged theorist's period of Austria - Hungary, which may suggest that the institute was and will be very important not only for our legal system. But I dare say that the institution of public contracts in terms of frequency of occurrence is a relatively modern concept.

Public contract can be defined as unilateral or multilateral legal act. It became part of the modern forms of government, where public contracts contribute to the actual development of public administration. An important aspect is the involvement of more and more private involvement in public administration. In the future, we can expect the development of public contracts, and in my opinion, especially in the areas of subordinate public contracts.

In the thesis I said broken down by Act no. 500/2004 Coll., Administrative Procedure contracts coordination and subordination, sometimes we can use contracts which are called for so-called. Public contract between the parties. Public contracts fall under the legislation specifically to the fifth part of the Administrative Code, which concerns a § 159 to 170. The main difference that I said in the thesis is the difference between private contracts, known mainly by civil law. Specifically, I am referring to the freedom of contract, where u, public contracts is not as wide as in private contracts. This is a required consent of the superior administrative authority, which is necessary for public contracts.

Currently, public contacts are applied in the form of contacts, coordination, especially at the municipal level. Building Code appear subordinate public contracts, such as to the location of the building. Given that the aim of

public contracts is primarily streamlining and simplification of public administration, and in my opinion will be more public contracts and develop this institute extinguished.

19. Použité prameny

Seznam literatury

- BARTÁK, Petr, *Veřejnoprávní smlouvy*: diplomová práce, Plzeň: Fakulta právnická ZČU, 2012, katedra správního práva, vedoucí práce JUDr. Et PhDr. Jan Malast
- GERLOCH, Aleš. *Teorie práva*, 6 vydání, Plzeň: Aleš Čeněk, 2013, 310 s., ISBN: 978-80-7380-454-1
- JUDr. GROSPÍČ J., JUDr. VOSTRÁ L., PhDr. ČERMÁKOVÁ J., *Reforma veřejné správy v teorii a praxi*, Plzeň: Aleš Čeněk, 2004, 405 s., ISBN 80-86473-71-6
- HENDRYCH D. a kol., *Správní právo, Obecná část*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009, 875 s., ISBN 978-80-7400049-2
- HORZINKOVÁ E., NOVOTNÝ V., *Správní právo procesní*, 3. aktualizované a doplněné vydání, Praha: Leges, 2010, 360 s., ISBN: 978-80-87212-34-9
- HOETZEL, Jiří. *Slovník veřejného práva československého: Svazek I.* Brno: Polygrafia, 1929. s. 871,
- HOETZEL, Jiří., *Nauka o správních aktech*, Praha: Bursík & Kohout, 1907. s. 118, s. 62 a násl.
- JEMELKA, L.; PONDĚLÍČKOVÁ, K.; BOHADLO, D. *Správní řád: Komentář*. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2009. 666 s., ISBN 978-80-7400-157-4
- JEŘÁBKOVÁ, Daniela, *Veřejnoprávní smlouvy*: bakalářská práce, Praha: Bankovní institut VŠ, 2010, vedoucí práce JUDr. Aleš Rozehnal Ph.D., s. 51, s. 44
- KADEČKA, Stanislav. *Základy správního práva pro ekonomy*, Brno: Masarykova univerzita v Brně, 2003, s. 220, ISBN: 978-80-21030-50-3
- KADEČKA, Stanislav, KLIKOVÁ, Alena, a další, *Nový správní řád a místní samospráva II.*, Sborník z 3: letního mezinárodního workshopu, Brno: MÚ Brno, 2007, s. 188, ISBN: 978-80-210-4489-0
- KOLEKTIV autorů, *Úvod do regionálních věd a veřejné správy*, 2. vydání, Plzeň: Aleš Čeněk, 2008, 455 s., ISBN: 978-7380-086-4

- MALÝ, Stanislav, *Stavební zákon: Komentář*, 2. aktualizované vydání, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2013, 896 s, ISBN: 978-80-7357-985-2
- PRŮCHA P., *Správní právo: obecná část*, 7 doplněné a aktualizované vydání, Brno: Masarykova univerzita a nakl. Doplněk, 2007, s. 418, ISBN: 978-80-210-4276-6 (Masarykova univerzita), ISBN: 978.80.7239-207-0 (Doplněk)
- SLÁDEČEK V., *Obecné správní právo*, 2. vydání, Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2009, 464 s., ISBN: 987-80-7357-382-9
- VEDRAL, Josef, *Veřejnoprávní smlouvy o výkonu státní správy podle zákona o obcích*. In *Reforma veřejné správy v teorii a praxi: sborník z mezinárodní konference, Třešť, 22-24. října 2003*. Editor Lenka Vostrá, Jiří Grospič. Plzeň: Aleš Čeněk, 2004. str. 284.
- VEDRAL, Josef, VÁŇA, Luboš a další, *Zákon o obcích (obecní zřízení)*, Komentář, 1. vydání, Praha: C. H. Beck, 2008, 876 s., ISBN: 978-80-7179-597-1
- WEYR, František, *Československé právo správní: část obecná*, svazek III., Brno: „Právnik“, 1922, s. 118 a násl.

Právní předpisy

- zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecní zřízení)
- zákon č. 129/2000 Sb., zákon o krajích (krajské zřízení)
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
- zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník
- zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů
- zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

Časopisecká literatura

- JEMELKA, Luboš, Oficiální stránky Ci consult research [online], *veřejnoprávní smlouvy*, [cit. 2015-03-09]. Dostupné z WWW: <<http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy>>.
- KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. [cit. 2015-17-03] Dostupný z WWW: <http://www.ustavprava.cz/upload/oldfiles/files/casopis/2009/2_2009/CLANEK_Vybrane_aspekty_verejnopravnich_smluv.pdf>
- KOLMAN, Petr. Vybrané aspekty veřejnoprávních smluv. *Právo*. 2009, č. 2. [cit. 2015-17-03], dostupný z WWW: http://www.ustavprava.cz/upload/oldfiles/files/casopis/2009/2_2009/CLANEK_Vybrane_aspekty_verejnopravnich_smluv.pdf
- MALAST, Jan. K uzavírání veřejnoprávních smluv podle § 162 správního řádu. *Správní právo*. 2009, roč. 42, č. 6. 25 s. s. 344. ISSN 0139-6005. Dostupné z WWW: <http://www.mvcr.cz/clanek/k-uzavirani-verejnopravnich-smluv-podle-162-spravniho-radu.aspx>
- MATES, Pavel. Veřejnoprávní smlouvy podle Obecního zřízení. *PrFo. - Právní fórum*, 2006, č. 7. Dostupný z: ASPI [informační systém], ASPI ID: LIT27313CZ. Wolters Kluwer ČR, a.s.
- VEDRAL, Josef. Veřejnoprávní smlouvy o výkonu státní správy podle zákona o obcích. *Správní právo*, 2003, č. 2. Dostupný z: ASPI [informační systém], ASPI ID: LIT25270CZ. Wolters Kluwer ČR, a.s.

Internetové zdroje

- <http://www.advokatijelinek.cz/verejnopravni-smlouva-podle-stavebniho-zakona-optikou-opomenu-teho-ucastnika.html>
- http://business.center.cz/business/pravo/zakony/spravni_rad/cast5.aspx
- <http://spravni.juristic.cz/610095/clanek/spravni2.html>
- <http://www.cicar.cz/article/show-article/verejnopravni-smlouvy>

20. Přílohy

Příloha I.

Veřejnoprávní smlouva k zajištění činnosti stavebního úřadu

Na základě usnesení Zastupitelstva (Rady) obce X ze dne ....., číslo ....., a usnesení Zastupitelstva (Rady) obce Y ze dne ....., číslo ....., uzavírají v souladu s ustanovením § 63 a násl. zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, a s ustanovením § 190 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, níže uvedené smluvní strany tuto veřejnoprávní smlouvu:

Článek I.

Smluvní strany

1. Obec X
zastoupená starostou obce: .....
se sídlem: .....
IČO: .....
kraj Plzeňský
ve správním obvodu obce s rozšířenou působností .....
(dále jen „obec X“)

a

2. Obec Y
zastoupená starostou obce: .....
se sídlem: .....
IČO: .....
kraj Plzeňský
ve správním obvodu obce s rozšířenou působností .....
(dále jen „obec Y“)

Článek II.

Předmět smlouvy

- (1) V souladu s ustanovením § 63 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, budou orgány obce X namísto orgánů obce Y vykonávat přenesenou působnost svěřenou zvláštním zákonem orgánům obce ve správním obvodu obce Y v rozsahu vymezeném čl. III. této smlouvy.
- (2) Na základě této smlouvy budou orgány obce X místně příslušnými správními orgány v řízení ve správním obvodu obce Y.

Článek III.

Smluvní rozsah výkonu přenesené působnosti

Orgány města X budou vykonávat ve správním obvodu obce Y přenesenou působnost svěřenou obecným stavebním úřadům v rozsahu stanoveném zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Článek IV.

Úhrada nákladů

1. Za výkon předmětu smlouvy v určeném rozsahu poskytne obec Y ze svého rozpočtu obci X na její účet číslo ..... příspěvek ve výši rovnající se státnímu příspěvku poskytnutému na příslušný kalendářní rok obci Y na výkon přenesené působnosti, k jejímuž výkonu je dle této smlouvy příslušná obec X. Na rok ..... činí tento příspěvek ..... Kč. V dalších letech platnosti a účinnosti této smlouvy je obec Y povinnou vždy do 31.12. každého kalendářního roku písemně oznámit obci X výši příspěvku na následující kalendářní rok a obec X se zavazuje tuto výši akceptovat.
2. Příspěvek poskytne obec Y obci X do 30 dní ode dne vystavení daňového dokladu obcí X.
3. Příspěvek za rok ..... se poskytne v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců účinnosti této veřejnoprávní smlouvy, přičemž celková částka bude zaokrouhlena na celé koruny nahoru.
4. V případě, že veřejnoprávní smlouva bude účinná dobu kratší než jeden kalendářní rok, příspěvek se poskytne v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců účinnosti této veřejnoprávní smlouvy, přičemž celková částka bude zaokrouhlena na celé koruny nahoru.

Článek V.
Doba trvání smlouvy

VAR 1

Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou. Tato smlouva je uzavřena dnem, kdy rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu s jejím uzavřením nabude právní moci.

VAR 2

Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou, a to od jejího uzavření do ..... Tato smlouva je uzavřena dnem, kdy rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu s jejím uzavřením nabude právní moci.

Článek VI.
Společná ustanovení

1. Smluvní strany zveřejní veřejnoprávní smlouvu bezodkladně po jejím uzavření na úředních deskách svých obecních úřadů po dobu nejméně 15 dnů a zašlou ji Krajskému úřadu Plzeňského kraje ke zveřejnění ve Věstníku právních předpisů Plzeňského kraje.
2. Po dobu platnosti této smlouvy vyvěsí smluvní strany na úředních deskách svých obecních úřadů informaci o uzavření této smlouvy a jejím předmětu.
3. Tato smlouva se vyhotovuje ve třech stejnopisech, přičemž jeden stejnopis obdrží obec X, jeden obec Y a jeden stejnopis, včetně příslušných příloh obdrží Krajský úřad Plzeňského kraje spolu se žádostí o udělení souhlasu s uzavřením veřejnoprávní smlouvy.
4. Nedílnou přílohu této smlouvy tvoří usnesení Zastupitelstva (Rady) obce X, usnesení Zastupitelstva (Rady) obce Y a pravomocné rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu k uzavření smlouvy.
5. Smluvní strany jsou oprávněny vypovědět tuto smlouvu kdykoliv bez udání důvodu. Výpovědní lhůta činí ..... měsíc/e a počíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena druhé straně. Výpověď musí být oběma stranami oznámena Krajskému úřadu Plzeňského kraje.
6. Smlouvu je možné ukončit též vzájemnou dohodou smluvních stran, která vyžaduje souhlas Krajského úřadu Plzeňského kraje.

V ..... dne .....

.....
(jméno)
starosta obce X

.....
(jméno)
starosta obce

Příloha II.

Veřejnoprávní smlouva ve věcech územního plánování

dle § 63 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů a na základě § 6 odst. 2 zákona 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 159 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů

Na základě usnesení Zastupitelstva (Rady) obce X ze dne ..., č. ..., a Zastupitelstva (Rady) obce Y ze dne ..., č. ..., uzavírají níže uvedené smluvní strany tuto veřejnoprávní smlouvu.

Čl. I

Smluvní strany

1. obec X

zastoupená starostou obce: .....

se sídlem: .....

IČO: .....

bankovní spojení: .....

kraj Plzeňský

ve správním obvodu obce s rozšířenou působností ...

(dále jen „obec X“)

a

2. obec Y

zastoupená starostou obce : .....

se sídlem: .....

IČO: .....

bankovní spojení: .....

kraj Plzeňský

ve správním obvodu obce s rozšířenou působností ...

(dále jen „obec Y“)

Čl. II

Předmět smlouvy, smluvní rozsah výkonu přenesené působnosti

Na základě § 63 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, § 159 a násl. zákona 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů a § 6 odst. 2 zákona 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), bude Obecní úřad X, který zajistil splnění kvalifikačních požadavků pro výkon územně plánovací činnosti podle § 24 stavebního zákona, zajišťovat výkon územně plánovací činnosti v rozsahu § 6 odst. 1 písm. a), d), g), h) stavebního zákona a pořizovat územní studii pro obec Y.

Čl. III

Úhrada nákladů

1. Za výkon předmětu smlouvy v určeném rozsahu poskytne obec Y ze svého rozpočtu obci X na její účet číslo ..... příspěvek ve výši .... Kč ročně.
2. Příspěvek poskytne obec Y obci X do 30 dní ode dne vystavení daňového dokladu obcí X.
3. Příspěvek za rok ... (aktuální rok, během něhož zřejmě nebude veřejnoprávní smlouva účinná od ledna do prosince) se poskytne v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců účinnosti této veřejnoprávní smlouvy, přičemž celková částka bude zaokrouhlena na celé koruny nahoru.
4. V případě, že veřejnoprávní smlouva bude účinná dobu kratší než jeden kalendářní rok, příspěvek se poskytne v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců účinnosti této veřejnoprávní smlouvy, přičemž celková částka bude zaokrouhlena na celé koruny nahoru.
- 5.

Čl. IV

Doba trvání smlouvy

VAR 1

Tato smlouva se uzavírá na dobu neurčitou. Tato smlouva je uzavřena dnem, kdy rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu s jejím uzavřením nabude právní moci.

VAR 2

Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou, a to od jejího uzavření do ..... Tato smlouva je uzavřena dnem, kdy rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu s jejím uzavřením nabude právní moci.

Čl. V

Společná a závěrečná ustanovení

1. Smluvní strany zveřejní tuto veřejnoprávní smlouvu bezodkladně po jejím uzavření na úředních deskách svých obecních úřadů po dobu nejméně 15 dnů a zašlou ji Krajskému úřadu Plzeňského kraje ke schválení a k zveřejnění ve Věstníku právních předpisů Plzeňského kraje.
2. Po dobu platnosti této veřejnoprávní smlouvy vyvěsí smluvní strany na úředních deskách svých obecních/městských úřadů informaci o uzavření této smlouvy a jejím předmětu.
3. Tato smlouva je uzavřena a nabývá platnosti dnem, kdy nabude právní moci rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu s uzavřením této smlouvy.
4. Tato smlouva se vyhotovuje ve třech stejnopisech, přičemž každá ze smluvních stran obdrží po jednom vyhotovení a třetí vyhotovení smlouvy obdrží Krajský úřad Plzeňského kraje spolu se žádostí o souhlas s uzavřením této veřejnoprávní smlouvy.
5. Přílohu této smlouvy tvoří usnesení orgánů obce obou smluvních stran citovaná v záhlaví této smlouvy a rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje o udělení souhlasu s jejím uzavřením.
6. Smluvní strany jsou oprávněny vypovědět tuto smlouvu kdykoliv bez udání důvodu. Výpovědní lhůta činí ..... měsíc/e a počíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž byla výpověď doručena druhé straně. Výpověď musí být oběma stranami oznámena Krajskému úřadu Plzeňského kraje.
7. Smlouvu je možné ukončit též vzájemnou dohodou smluvních stran, která vyžaduje souhlas Krajského úřadu Plzeňského kraje.

V ..... dne .....

V ..... dne .....

.....
(jméno)
starosta obce X

.....
(jméno)
starosta obce Y